

NAVI

UUDEN YRITTÄJÄN NAVIGAATTORI

Navigoi Aloita Valitse Etene

Etelä-Karjalan Yrittäjät ry

yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat

Lukijalle

Olet juuri saanut käsiisi NAVI — Uuden yrittäjän navigaattorin. Se on käytännönläheinen opas, joka on tehty sinulle: ihmiselle, joka harkitsee yrittäjyyttä tai on juuri aloittanut sen eikä halua kahlata läpi tusinaa verkkosivua saadakseen tietää, mitä seuraavaksi pitää tehdä.

NAVI on Etelä-Karjalan Yrittäjät ry:n hanke, jota rahoittaa Etelä-Karjalan liitto. Oppaan sisältö pohjautuu paikallisten yrittäjyysasiantuntijoiden ja aloittavien yrittäjien kanssa tehtyyn yhteistyöhön.

Opas on suunnattu erityisesti: nuorille yrittäjille, työttömille ja uranvaihtajille, naisyrittäjille, maahanmuuttajayrittäjille sekä pienyrittäjille ja sivutoimisille. Sisältö on tarkoituksella selkokielenä ja konkreettinen.

Älä yritä lukea kaikkea kerralla. Etsi ensin se osio, joka vastaa juuri nyt polttavimpaan kysymykseesi. Palaa muihin, kun niiden aika tulee.

VINKKI: Et ole yksin. NAVI kokoaa yhteen ne tahot, lähteet ja linkit, jotka tarjoavat maksuttomia sparraus- ja neuvontapalveluita Etelä-Karjalassa. Ota yhteyttä suoraan palveluntarjoajiin — ne ovat juuri sinua varten.

Sisällysluettelo

Lukijalle

1. Miten pääsen alkuun?

- 1.1 Ideasta liikeideaksi
- 1.2 Yritysmuodon valinta
- 1.3 Liiketoimintasuunnitelma
- 1.4 Sivutoiminen vai päätoiminen yrittäjyys?
- 1.5 Aloittavan yrittäjän muistilista
- 1.6 Sparraus ja apu Etelä-Karjalassa
- 1.7 Starttiraha

2. Mistä löydän asiakkaani?

- 2.1 Kuka on asiakkaasi?
- 2.2 Brändi ja erottautuminen
- 2.3 Markkinoinnin perusteet aloittavalle yrittäjälle
- 2.4 Verkkonäkyvyys: kotisivut, Google ja some
- 2.5 Myyntityö — kun kauppa pitää saada
- 2.6 Tarjouksen tekeminen

3. Miten pidän rahat hallinnassa?

- 3.1 Hinnottelu — mitä työsi maksaa?
- 3.2 Kirjanpito ja tilitoimisto
- 3.3 Verotus aloittelijan näkökulmasta
- 3.4 Arvonlisävero (alv) käytännössä
- 3.5 YEL — yrittäjän eläkevakuutus
- 3.6 Rahoitusvaihtoehdot
- 3.7 Talouden seuranta ja työkalut

4. Mitä pitää sopia ja suojata?

- 4.1 Yleiset sopimusasiat ja sopimus pohjat
- 4.2 Tärkeimmät vakuutukset yrittäjälle
- 4.3 GDPR ja asiakastietojen käsittely
- 4.4 Toimialakohtaiset luvat ja ilmoitukset
- 4.5 Tekijänoikeudet ja immateriaalioikeudet

5. Miten jaksan yrittäjänä?

- 5.1 Yrittäjän mielenterveys ja jaksaminen
- 5.2 Lomat, palautuminen ja vapaat
- 5.3 Sosiaaliturva yrittäjänä
- 5.4 Verkostot ja vertaistuki

6. Mistä saan apua ja neuvoja?

- 6.1–6.10 Paikalliset toimijat ja viranomaiskartta

7. Miten vien yritykseni seuraavalle tasolle?

- 7.1 Ensimmäisen työntekijän palkkaaminen
- 7.2 Kansainvälistyminen ja vienti
- 7.3 Yrityksen kehittämishankkeet ja avustukset
- 7.4 Mentorointi ja vertaistoiminta

Liitteet: Sanasto • Yhteystietokortti • Lähdeluettelo

1

Miten pääsen alkuun?

Miten pääsen alkuun? on harvoin yhtä monimutkaista kuin se aluksi tuntuu — mutta järjestys ja oikeat valinnat alussa säästävät paljon sekä rahaa että hermoja. Tässä osiossa käydään läpi se polku, jonka useimmat ensimmäistä yritystään perustavat eteläkarjalaiset kulkevat: ideasta liikeideaksi, yritysmuodon valinta, liiketoimintasuunnitelman laatiminen, sivutoimisuuden ja päätoimisuuden punninta sekä starttirahan hakeminen.

1.1 Ideasta liikeideaksi

Hyvä liikeidea vastaa kolmeen kysymykseen: mitä myyt, kenelle myyt ja miksi juuri sinun ratkaisusi on parempi kuin vaihtoehdot. Useimpia aloittavia yrittäjiä ei pysäytä idean puuttuminen vaan se, että ideaa ei ole vielä riittävän tarkasti rajattu.

Kysy itseltäsi neljä kysymystä:

- Kenen ongelman ratkaiset? Mieti yksittäistä ihmistä tai yritystä, älä 'kaikkia'.
- Mitä asiakas saa rahoilleen? Pyri kuvaamaan se yhdellä lauseella.
- Miksi juuri sinä? Mikä taustasi, osaamisesi tai verkostosi tekee sinusta uskottavan?
- Onko vastaavaa tarjontaa Etelä-Karjalassa? Jos on, mikä erottaa sinut?

Hyvä tapa testata ideaa on puhua siitä viidelle potentiaaliselle asiakkaalle ennen kuin perustat yrityksen. Et myy heille mitään — kysyt vain, ratkaiseeko ideasi heille oikeaa ongelmaa ja mitä he olisivat valmiita maksamaan. Tämä yksi askel on säästänyt monelta tuhansia euroja ja vuoden ylimääräistä työtä.

VINKKI: Lappeenrannan yrityspalvelut, BusinessMill ja Kehy tarjoavat maksutonta sparrausta liikeidean testaukseen — myös ennen kuin yritys on perustettu.

1.2 Yritysmuodon valinta

Yritysmuoto on käytännössä valinta neljän tavallisimman vaihtoehdon välillä. Alla kuvaus kustakin ja vertailutaulukko. Älä jää pyörittelemään valintaa yli viikoksi — toiminimen voi muuttaa myöhemmin osakeyhtiöksi, ja moni yrittäjä on aloittanut juuri näin.

Toiminimi (yksityinen elinkeinonharjoittaja)

Helpoin perustaa, kevyin hallinnoida. Ei vaadi omaa pääomaa. Vastaat itse veloista omaisuudellasi. Sopii hyvin yhden hengen palveluyrittäjälle, freelancerille ja sivutoimiselle yrittäjälle, jonka liikevaihto pysyy maltillisena (alle noin 30 000–50 000 € vuodessa).

Osakeyhtiö (Oy)

Yhtiö vastaa omista veloistaan — ei sinä henkilökohtaisesti. Edellyttää hieman enemmän hallintoa ja vuosittaisen tilinpäätöksen. Ei enää vaadi minimiosakepääomaa. Kannattaa harkita, jos liikevaihto kasvaa nopeasti, otat liiketoimintaan riskiä, palkkaat työntekijöitä, haet ulkopuolista rahoitusta tai aiot myydä yrityksen joskus eteenpäin.

Kevytyrittäjäys (laskutuspalvelut)

Et perusta yritystä lainkaan, vaan käytät palveluntarjoajaa (esim. UKKO, Eezy, OP Kevytyrittäjä), joka hoitaa laskutuksen, verot ja vakuutukset. Sopii alkutestaukseen ja sivutyöhön, mutta ei ole pitkäaikaisin tai edullisin ratkaisu, kun toiminta vakiintuu.

Osuuskunta

Vähintään yhden henkilön osuuskunta on mahdollinen, mutta tyypillisesti perustetaan jaettavaksi useamman jäsenen kesken. Yhdistää itsenäisen yrittämisen ja yhteistyön — yleinen mm. luovilla aloilla ja hoiva-alalla.

Vertailutaulukko — neljä vaihtoehtoa rinnakkain:

	Toiminimi	Osakeyhtiö (Oy)	Kevytyrittäjäys	Osuuskunta
Perustamiskustannus	n. 60 €	n. 280 € (sähk.)	0 €	n. 380 €
Aloituspääoma	ei vaatimusta	ei vaatimusta	—	osuusmaksu
Hallinto	kevyt	keskiraskas	palveluntarjoaja hoitaa	kevyt–keskiraskas

	Toiminimi	Osakeyhtiö (Oy)	Kevytyrittäjäys	Osuuskunta
Vastuu veloista	henkilökohtainen	yhtiön	palveluntarjoajan	osuuskunnan
Verotus	ansiotulona	yhtiövero + osinko	ansiotulona	ansiotulona
Sopii parhaiten	1 hlö, palvelut, sivutoimi	kasvu, ulk. rahoitus, myynti	alkutestaus, sivutyö	useampi jäsen, luovat alat

1.3 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma (LTS) ei ole pakollinen asiakirja, mutta sitä pyydetään lähes aina, kun haet starttirahaa, lainaa, Leader-tukea tai osallistut kilpailuun. Ennen kaikkea se on kuitenkin sinun oma työkalusi: sen kirjoittaminen pakottaa miettimään asioita, joita on liian helppo sivuuttaa.

Hyvä, kompakti liiketoimintasuunnitelma sisältää:

- Tiivistelmä — mitä teet, kenelle ja miksi tämä toimii (puoli sivua riittää).
- Liikeidea ja arvolupaus.
- Asiakkaat ja markkina — ketkä ostavat, kuinka iso markkina on Etelä-Karjalassa?
- Kilpailu ja erottautuminen — miksi asiakas valitsee sinut?
- Hinnoittelu ja myyntiennuste ensimmäiselle vuodelle.
- Kustannukset — kiinteät (vuokra, vakuutukset) ja muuttuvat (materiaalit).
- Rahoitus — paljonko tarvitset käynnistämiseen ja mistä rahat tulevat.
- Aikataulu ja seuraavat askeleet.

VINKKI: Lappeenrannan yrityspalvelut, BusinessMill, Kehy ja Uusyrityskeskus auttavat LTS:n täyttämisessä veloituksetta. Varaa aika ja mene tapaaminen LTS-luonnoksen kanssa — saat konkreettista palautetta.

Uusyrityskeskus tarjoaa myös ilmaisen ladattavan Perustamisoppaan, jossa on valmiit työpohjat liikeidean kirkastamiseen ja liiketoimintasuunnitelman tekemiseen. Lataa se osoitteesta:

→ [Uusyrityskeskus — Ilmainen Perustamisopas \(ladattava PDF\) \(uusyrityskeskus.fi/perustamisopas\)](https://uusyrityskeskus.fi/perustamisopas)

1.4 Sivutoiminen vai päätoiminen yrittäjäys?

Aloita sivutoimisena, jos sinulla on vakituinen työ tai opinnot joista et halua vielä luopua, haluat testata kantaako ideasi ennen kuin riskeerat toimeentulosi, tai asiakkaita on alkuun vain muutamia.

Aloita päätoimisena, jos olet työtön tai irtisanoutumassa ja sinulla on mahdollisuus saada starttirahaa, idea vaatii täysipäiväisen läsnäolon (esim. liiketila tai palvelu jolla on aukioloajat), tai sinulla on riittävä taloudellinen puskuri 6–12 kuukautta eteenpäin.

TÄRKEÄÄ: Sivutoiminen yrittäjä ei lähtökohtaisesti voi saada starttirahaa. Jos suunnittelet starttirahaa, tarkista Etelä-Karjalan työllisyysalueen ohjeet ennen kuin perustat yrityksen.

1.5 Aloittavan yrittäjän muistilista

✓ Muistilista yrittäjyyden alkuun

- ☐ Kirjoita liiketoimintasuunnitelma (vähintään tiivistelmä).
- ☐ Valitse yritysmuoto.
- ☐ Hae tarvittaessa starttirahaa — ennen yrityksen perustamista.
- ☐ Perusta yritys YTJ-palvelussa (ytj.fi).
- ☐ Hakeudu ennakoperintä-, alv- ja työnantajarekistereihin tarpeesi mukaan.
- ☐ Hanki YEL-vakuutus, kun työtulo ylittää alarajan (v. 2026 n. 9 200 €/v).
- ☐ Sovi tilitoimisto tai päätä tehdä kirjanpito itse (vain toiminimellä järkevää).
- ☐ Avaa erillinen pankkitili yritystoiminnalle.
- ☐ Hanki tarvittavat vakuutukset (ks. osio 4).
- ☐ Liity verkostoon: paikallinen yrittäjäyhdistys, Etelä-Karjalan Yrittäjänaiset ry tms.

1.6 Sparraus ja apu Etelä-Karjalassa

Sinun ei tarvitse keksiä mitään tästä yksin — sparraukset ovat aloittavalle yrittäjälle pääsääntöisesti maksuttomia. Tässä keskeisimmät tahot:

- Lappeenrannan yrityspalvelut — kaupungin yritysneuvontaa ja perustamisneuvontaa.
- BusinessMill — Lappeenrannan ja LUT-yliopiston yrittäjyyskeskus, sparrausta ja kiihdyttämöohjelmia.
- Kehy — Imatran seudun kehitysyhtiö, sparrausta ja kehityspalveluja.
- Uusyrityskeskus — maksuton perustamisneuvonta ja LTS-sparraus.
- Etelä-Karjalan Yrittäjät ja paikallisyhdistykset — vertaisapua, koulutuksia, tapahtumia.
- LUT-yliopisto ja LAB-AMK — kampuksen yrittäjyyspalvelut opiskelijoille.

1.7 Starttiraha

Starttiraha on työvoimapalveluiden myöntämä tuki, jonka tarkoitus on turvata yrittäjän toimeentulo aloitusvaiheessa. Etelä-Karjalassa starttirahapäätöksen tekee Etelä-Karjalan työllisyysalue. Sitä haetaan ennen yritystoiminnan aloittamista.

Pääedellytykset

- Olet aloittamassa päätoimista yritystoimintaa.
- Sinulla on yrittäjäosaamista (työkokemusta, koulutusta tai yrittäjyyskurssi).
- Yritystoiminta arvioidaan kannattavaksi.
- Et ole vielä rekisteröinyt yritystä.

Kesto ja määrä

Tukea voi saada enintään 12 kuukautta. Suuruus vuonna 2026: peruspäiväraha + mahdollinen korotusosa, noin 39–45 €/päivä (tarkista ajantasainen summa suomi.fi-palvelusta).

Hakeminen

Hakemus tehdään suomi.fi-palvelussa kohdassa 'Hakemus starttirahasta'. Liitteinä tarvitaan mm. liiketoimintasuunnitelma, kannattavuus- ja rahoituslaskelma. Päätöksen tekee Etelä-Karjalan työllisyysalue (Lappeenrannan kaupunki).

VINKKI: Käy ennen hakemuksen tekemistä Lappeenrannan yrityspalveluissa, BusinessMillissä tai Uusyrityskeskuksessa. He auttavat liiketoiminta- ja kannattavuuslaskelmien laatimisessa siten, että hakemus menee kerralla läpi.

Hyödylliset linkit

- [Yrityksen perustaminen — suomi.fi \(www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen\)](http://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen)
- [Yritysmuodon valinta — Suomen Yrittäjät \(www.yrittajat.fi/oppaat/nain-valitset-yritysmuodon\)](http://www.yrittajat.fi/oppaat/nain-valitset-yritysmuodon)
- [Toiminimen perustaminen \(yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-perustaminen\)](http://yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-perustaminen)
- [Osakeyhtiön perustaminen \(yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-perustaminen\)](http://yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-perustaminen)
- [Uusyrityskeskus — Perustamisopas \(ilmainen, ladattava\) \(uusyrityskeskus.fi/perustamisopas\)](http://uusyrityskeskus.fi/perustamisopas)
- [Aloittavan yrittäjän muistilista — Uusyrityskeskus \(uusyrityskeskus.fi/aloittavan-yrittajan-muistilista\)](http://uusyrityskeskus.fi/aloittavan-yrittajan-muistilista)
- [Liiketoimintasuunnitelma — Työmarkkinatori \(tyomarkkinatori.fi/tyonantajat-ja-yrittajat/yritysjayden-tyokalut/liiketoimintasuunnitelma\)](http://tyomarkkinatori.fi/tyonantajat-ja-yrittajat/yritysjayden-tyokalut/liiketoimintasuunnitelma)
- [Lappeenrannan yrityspalvelut \(lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut\)](http://lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut)
- [BusinessMill](#)
- [Kehy — Imatran seudun kehitysyhtiö \(kehy.fi\)](http://kehy.fi)

→ [Starttiraha — suomi.fi \(Etelä-Karjalan työllisyysalue\) \(www.suomi.fi/palvelut/starttiraha-etela-karjalan-tyollisyysalue/2405218a-4374-40fe-91cb-d857fea25a87\)](http://www.suomi.fi/palvelut/starttiraha-etela-karjalan-tyollisyysalue/2405218a-4374-40fe-91cb-d857fea25a87)

→ [Hakemus starttirahasta — suomi.fi \(www.suomi.fi/palvelut/lomake/hakemus-starttirahasta-keha-keskus/34219893-140e-444b-8b84-ec78df32ceb9\)](http://www.suomi.fi/palvelut/lomake/hakemus-starttirahasta-keha-keskus/34219893-140e-444b-8b84-ec78df32ceb9)

Yrityksen ainoa elämänehto on, että joku ostaa siltä jotakin. Tässä osiossa käydään läpi, miten löydät asiakkaasi, miten erotut kilpailusta ja miten varmistat, että puhe muuttuu kaupaksi.

2.1 Kuka on asiakkaasi?

Useimmat aloittavat yrittäjät vastaavat tähän kysymykseen 'kaikki'. Se on huonoin vastaus. Mitä tarkemmin pystyt rajaamaan asiakkaasi, sitä helpompi sinun on tavoittaa heidät ja saada myyntiä.

Asiakasprofiili (persoonaa) vastaa ainakin näihin kysymyksiin:

- Kuka tämä ihminen tai yritys on? Ikä, ammatti, toimiala, sijainti.
- Mikä on hänen ongelmansa, jonka sinä ratkaiset?
- Mistä hän etsii ratkaisua tällä hetkellä?
- Kuka tekee ostopäätöksen?
- Kuinka paljon hän on valmis maksamaan?

B2B vs. B2C: Yritysassiakkaat tarvitsevat enemmän aikaa päätökseen ja enemmän dokumentaatiota, mutta ostavat suurempia eriiä. Kuluttaja-asiakkaat tekevät päätöksiä nopeammin mutta vaativat enemmän tunneperäistä viestintää.

VINKKI: Etelä-Karjalan markkina on tiivis. Jos toimit B2B-puolella, voit lyhyessä ajassa tavata henkilökohtaisesti suurimman osan potentiaalisista asiakkaistasi. Käytä tämä etu — älä piiloudu sähköpostin taakse.

2.2 Brändi ja erottautuminen

Brändi ei ole logo. Brändi on se, mitä asiakkaasi sanoo sinusta, kun et ole huoneessa. Sitä rakennetaan kolmella tasolla:

- Mihin uskot — minkä periaatteen mukaan toimit, mitä lupauksia pidät.
- Mitä lupaat — konkreettinen lupaus asiakkaalle (esim. 'vastaamme 24 tunnissa').
- Miltä näytät — visuaalinen ilme (logo, värit, tyyli) ja kieleesi.

Erottautumiskysymyksiä pohdittavaksi: Mitä teet eri tavalla kuin kilpailijasi? Miksi joku valitsisi sinut, vaikka kilpailija on halvempi tai nopeampi? Mitä asiakkaasi sanoo sinusta omille tutuilleen?

2.3 Markkinoinnin perusteet aloittavalle yrittäjälle

Markkinointi ei ole 'maksullisia mainoksia'. Se on kaikki ne tavat, joilla teet itsesi tunnetuksi. Aloittavalle yrittäjälle suositeltavin markkinointimix:

- Verkostot ja suositukset (50 % aluksi) — tutut, vanhat asiakkaat, paikallisyhdistys.
- Verkkonäkyvyys (30 %) — kotisivut, Google, sosiaalinen media.
- Suora myynti (20 %) — kylmäkontaktointi, tapahtumat, messut.

Kustannustehokkaita keinoja:

- Google Business Profile — pakollinen, jos asiakkaat etsivät sinua kartalta. Maksuton.
- LinkedIn-profiili B2B:lle, Instagram tai Facebook B2C:lle.
- Paikallislehden haastattelut ja artikkelit aloittavasta yrityksestä.
- Etelä-Karjalan Yrittäjien tapahtumat ja jäsentapaamiset — ilmaista verkostoitumista.

2.4 Verkkonäkyvyys: kotisivut, Google ja some

Kotisivut eivät tarvitse olla täydelliset. Yhden sivun kotisivu, jossa on kuka olet, mitä teet, esimerkkitoit ja yhteystiedot, riittää alkuun. Käytä esimerkiksi Squarespace, Wix tai WordPress.

Google Business Profile on pakollinen, jos sinulla on toimipiste tai palvelet maantieteellisesti rajattua aluetta. Lisää aukioloajat, kuvat, palvelukuvaukset ja kerää arvosteluja — ne vaikuttavat suoraan hakukonelöydettävyyteen.

Sosiaalinen media: älä yritä olla joka kanavassa. Valitse 1–2 kanavaa, joissa asiakkaasi viettävät aikaa, ja keskity niihin. Säännöllisyys on tärkeämpää kuin täydellisyys.

2.5 Myyntityö — kun kauppa pitää saada

Myynti on yhdistelmä neljää asiaa: oikea asiakas, oikea aika, oikea ratkaisu, oikea hinta. Yksinkertainen myyntiprosessi:

- **1. Kontakti** — tunnet asiakkaan tai otat häneen yhteyttä.
- **2. Tarvekartoitus** — kysyt enemmän kuin puhut. Mikä on asiakkaan ongelma?

- **3. Tarjous** — esität ratkaisun ja hinnan.
- **4. Sulkeminen** — pyydät tilausta. Tämä unohtuu liian usein.
- **5. Toimitus + jälkihoito** — pidät lupauksesi, pyydät palautetta ja suosituksia.

VINKKI: Mitä jos asiakas sanoo ei? Silloin opit. Hyvä myyjä saa 'ei'-vastauksia 60–70 % ajasta. Se on osa työtä — ei merkki siitä, että ideasi on huono.

2.6 Tarjouksen tekeminen

Hyvä tarjous sisältää: tarjouksen aiheen ja päivämäärän, ratkaisun kuvauksen (mitä toimitat, milloin ja miten), hinnan + alv erikseen, mitä hintaan EI sisälly, maksuehdot (esim. 14 päivää netto) sekä tarjouksen voimassaoloajan.

VINKKI: Jos asiakas pyytää alennusta, vastaa kysymyksellä: 'Mitä jättäisimme pois, jotta hinta laskee?' Älä laske hintaa — pienennä sisältöä.

Hyödylliset linkit

→ [Suomen Yrittäjät — Yrityksen perustamisen opas \(www.yrittajat.fi/oppaat/yrityksen-perustaminen\)](http://www.yrittajat.fi/oppaat/yrityksen-perustaminen)

→ [Lappeenrannan yrityspalvelut \(lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut\)](http://lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut)

→ [BusinessMill](#)

3

Miten pidän rahat hallinnassa?

Talouspuoli pelottaa monta — ja syystä, koska se on yksi yleisimmistä syistä, miksi yritystoiminta loppuu ennen aikaansa. Hyvä uutinen on se, ettei tarvitse rahoitusalan tutkintoa selviytyäksesi. Tarvitset rutiinin ja muutaman työkalun. Tässä osiossa käydään läpi seitsemän talouden peruspilaria.

3.1 Hinnoittelu — mitä työsi maksaa?

Hinnoittelu on aloittavan yrittäjän yleisin ja kallein virhe: hinta asetetaan liian alas. Syy on inhimillinen — pelätään, ettei kalliimpaa hintaa hyväksytä. Lopputulos on se, että tunnit täyttyvät mutta tilillä ei näy mitään.

Hinnoittelun peruskaava

Tavoiteltu nettotulo + verot + YEL-maksut + yrityksen kulut + lomat + sairauspäivät = vuoden myynnin minimi

Esimerkki: Jos haluat itsellesi 30 000 € käteen vuodessa toiminimellä, tarvitset noin 50 000–55 000 € liikevaihtoa, kun lasket mukaan YEL-maksut, verot ja yrityksen kulut. Jos teet 1 200 laskutettavaa tuntia vuodessa, tuntihintasi on noin 42–46 €.

Kolme tapaa hinnoitella:

- **Kustannus + kate** — tunnetaan kulut, lisätään katteena haluttu prosentti. Varma mutta saattaa alihinnoitella arvon.
- **Markkinahinta** — vastaava kilpailija veloittaa X €, asetut sen lähelle. Toimii, jos markkinatietoa on saatavilla.
- **Arvopohjainen** — perustuu siihen, paljonko asiakkaasi säästää tai ansaitsee ratkaisullasi. Usein korkein hinta.

VINKKI: Älä unohda kysyä asiakkaalta, mitä se on valmis maksamaan. Kysyminen ei velvoita sinua mihinkään, mutta antaa todellisen tiedon hinnoittelun pohjaksi.

3.2 Kirjanpito ja tilitoimisto

Kirjanpito on lakisääteistä — sitä on pidettävä riippumatta yritysmuodosta. Kysymys on, hoidatko sen itse vai käytätkö tilitoimistoa.

Tee itse, jos: olet toiminimi, tositteita on alle kymmenen kuukaudessa, sinulla on aikaa ja rohkeutta opetella perusteet. Käytä esimerkiksi Holvi, Procountor Solo, Heeros tai Netvisor.

Käytä tilitoimistoa, jos: liiketoiminta on osakeyhtiö (kirjanpitovelvollisuus on tiukempi), tositteita on paljon, käytät paljon eri ALV-kantoja tai aikasi maksaa enemmän kuin tilitoimisto.

Tilitoimiston valinnassa kannattaa kysyä: Onko hinnoittelu kuukausimaksu vai tositepohjainen? Mitä raportteja saat? Käytetäänkö samaa ohjelmistoa kuin sinä? Onko vastinpari nimetty?

VINKKI: Toiminimellä yksinkertaisin ratkaisu on usein laskutusohjelmisto + tilitoimiston tilinpäätös kerran vuodessa. Maksaa muutaman sata euroa vuodessa.

3.3 Verotus aloittelijan näkökulmasta

Verotus on yritysmuodosta riippuvainen:

Toiminimi

- Yrityksen tulos verotetaan sinun ansiotulonasi (ja osa pääomatulona).
- Hae ennakkoverokortti vero.fi:stä — vero menee kuukausittain tai neljännesvuosittain ennakkona.
- Tilikausi on kalenterivuosi.

Osakeyhtiö

- Yhtiövero 20 % yhtiön tuloksesta.
- Itsesi nostat palkkaa (siitä menee henkilövero) tai osinkoa.
- Tilikausi voi olla kalenterivuosi tai 12 kuukauden muu jakso.

TÄRKEÄÄ: Älä laita kaikkea liikevaihtoasi käyttöön — varaa noin 25–30 % aina veroihin ja YEL-maksuihin. Erillinen 'verotili' pankissa on yksinkertainen ja toimiva tapa.

3.4 Arvonlisävero (alv) käytännössä

Arvonlisävero on lisä, jonka liität myyntihintaasi ja tilität verottajalle. Pääpiirteet:

- ALV-kannat 2026: yleinen 25,5 %, alennettu 14 % (mm. ravintolaruoka, elintarvikkeet), alennettu 10 % (mm. kirjat, henkilökuljetus, majoitus). Tarkista ajantasainen kanta vero.fi:stä.
- Vähäisen toiminnan raja: jos liikevaihtosi on alle noin 20 000 €/v (tarkista vero.fi:stä), ALV-rekisteröinti ei ole pakollista. Vapaaehtoisesti voi rekisteröityä, jolloin saat vähentää ostojesi alvit.
- ALV-tilitys: yleensä neljännesvuosittain pieneltä yritykseltä, kuukausittain isoilta.
- Käännetty alv: rakennusosalalla ostaja maksaa alvit — kysy tilitoimistolta, jos toimit rakennusosalalla.

3.5 YEL — yrittäjän eläkevakuutus

YEL on yrittäjälle pakollinen, jos toimit yrittäjänä yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta, työtulosi ylittää alarajan (v. 2026 n. 9 200 €/v — tarkista oma eläkeyhtiöltä) ja olet 18–67-vuotias.

YEL-työtulo on arvio siitä, mitä työpanoksesi olisi arvoltaan, jos joku toinen tekisi saman työn palkattuna. Se ei ole sama kuin liikevaihtosi tai voittonasi.

Tärkein neuvo: älä alimitoi YEL-työtuloasi. Se vaikuttaa suoraan:

- Eläkkeesi karttumiseen.
- Sairauspäivärahaan, jos sairastut.
- Vanhempainpäivärahaan.
- Työttömyysturvaan, jos lopetat toiminnan.

Eläkeyhtiö (Ilmarinen, Varma, Elo, Veritas) auttaa työtulon arvioinnissa maksutta. Soita ja pyydä apua — useimmat aloittavat yrittäjät tekevät YEL-työtulon alimittaiseksi ja huomaavat sen vasta sairauspäivien tullessa.

VINKKI: Aloittava yrittäjä saa YEL-maksuun yleensä 22 % alennuksen ensimmäisten 48 kuukauden ajalta. Vahvista alennusprosentti omalta eläkeyhtiöltäsi.

3.6 Rahoitusvaihtoehdot

Useimpia aloittavia yrittäjiä rahoittaa yhdistelmä omarahoitusta, starttirahaa ja pankkilainaa. Vaihtoehdot lyhyesti:

- **Omarahoitus** — säästöt. Yleensä 20–30 % alkuinvestoinnista on omaa rahaa.
- **Pankkilaina** — ota yhteyttä omaan pankkiin liiketoimintasuunnitelman kanssa.
- **Finnvera** — valtion erityisrahoittaja, pienlaina ja yrittäjälaina. Voi olla osa lainan vakuutta, jos oma vakuus ei riitä.
- **Leader-rahoitus** — Leader Länsi-Saimaa (Lappeenrannan seutu) ja Kärki-Leader (Imatran seutu) myöntävät maaseuturahoitusta.
- **ELY-keskus** — yrityksen kehittämisavustus, investointiavustus.
- **Business Finland Sprint** — uusille kasvuhakuisille yrityksille (max 100 000 €).

3.7 Talouden seuranta ja työkalut

Kuukausittainen rutiini pitää taloutesi hallinnassa:

- Käy läpi kassavirta — paljonko meni sisään, paljonko ulos.
- Tarkista avoimet myyntilaskut — onko maksamattomia?
- Vertaa kuukauden myyntiä ennusteeseen.
- Säästä veroihin sovittu osuus.
- Päivitä rahoituslaskelma seuraavalle vuosineljännekselle.

Tämän oppaan mukana saat kaksi Excel-työkalua:

- Hinnoittelulaskuri — laskee tuntihinnan tai tuotehinnan kustannusten ja katteen pohjalta.
- Budjettipohja — vuoden ennuste tuloista, menoista ja rahoituksesta.

Hyödylliset linkit

- [Verohallinto — yrittäjät \(www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot\)](http://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot)
- [Suomi.fi — YEL-vakuutus \(www.suomi.fi/yritykselle/henkilosto/yrittajan-elakevakuutus\)](http://www.suomi.fi/yritykselle/henkilosto/yrittajan-elakevakuutus)
- [Finnvera — rahoituspalvelut \(www.finnvera.fi/kasvu/lainat-ja-takaukset\)](http://www.finnvera.fi/kasvu/lainat-ja-takaukset)
- [Leader Länsi-Saimaa \(leaderlansisaimaa.fi\)](http://leaderlansisaimaa.fi)
- [Kärki-Leader \(karkileader.fi\)](http://karkileader.fi)
- [NAVI-hinnoittelulaskuri \(Excel-työkalu mukana paketissa\) \(me.yrittajat.fi/navi\)](http://me.yrittajat.fi/navi)

4

Mitä pitää sopia ja suojata?

Sopimukset ja laki tuntuvat tylsiltä, kunnes niitä tarvitaan oikeasti — sitten ne ovat se, mikä joko pelastaa tai upottaa. Hyvä uutinen: et tarvitse juristia jokaiseen pieneen sopimukseen. Sinun on opittava perusteet ja tunnettava, milloin asia on niin iso, että ammattilainen on syytä ottaa mukaan.

4.1 Yleiset sopimusasiat ja sopimus pohjat

Sopimuksia syntyy päivittäin, monesti tietämättäsi. Sähköpostissa luvattu työ on sopimus. Suullinen lupaus on sopimus. Sopimusten tärkein tehtävä on kirjoittaa muistiin se, mitä sovittiin, jotta riitatilanteessa kumpikin voi palata samaan dokumenttiin.

Hyvä, kompakti yrittäjäsopimus sisältää:

- Sopijapuolet (yrityksen virallinen nimi, Y-tunnus, vastuhenkilö).
- Mitä toimitetaan (sisältö ja rajaus — myös se, mitä EI tehdä).
- Aikataulu.
- Hinta + alv ja maksuehdot.
- Reklamaatioehdot.
- Sopimuksen päättymisen ja irtisanominen.
- Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu.

Sopimus pohjaa maksutta: Suomen Yrittäjien jäsenetuna (yrittajat.fi) tai Sopimustieto.fi (osa palveluista maksuttomia).

4.2 Tärkeimmät vakuutukset yrittäjälle

Yrittäjän vakuutuspaketti ei ole iso, mutta se on tärkeä:

- **YEL** — pakollinen (ks. osio 3.5).
- **Vastuuvakuutus** — korvaa, jos aiheutat asiakkaallesi vahingon. Tärkeä jokaisella, joka tekee fyysistä työtä asiakkaan tiloissa tai antaa neuvoja.
- **Omaisuuksivakuutus** — koneet, kalusto, varasto. Tarpeellinen, jos sinulla on liiketila.
- **Oikeusturvavakuutus** — kattaa juristin palkkion, jos joudut riitelemään asiakkaan tai viranomaisen kanssa.
- **Yrittäjän sairauskuluvakuutus** — täydentää YEL:n sairauspäivärahaa.
- **Keskeytysvakuutus** — korvaa liikevaihtoa, jos toimintasi keskeytyy esim. tulipalon tai sairauden vuoksi.

VINKKI: Hae tarjouksia vähintään kahdelta vakuutusyhtiöltä. Hinnat ja kattavuudet vaihtelevat merkittävästi. Suomen Yrittäjien jäsenenä saat yleensä alennuksia.

4.3 GDPR ja asiakastietojen käsittely

GDPR (EU:n tietosuoja-asetus) koskee jokaista yrittäjää, joka käsittelee henkilötietoja — myös sähköpostin yhteystietoja, asiakaskorttia tai ajanvarausta.

Aloittavan yrittäjän GDPR-muistilista:

- Tee tietosuojaseloste kotisivuillesi — esimerkkipohjia löytyy tietosuoja.fi:stä.
- Pyydä suostumus, kun keräät yhteystietoja markkinointia varten (esim. uutiskirje).
- Säilytä asiakastiedot vain niin kauan kuin on tarpeen — kirjanpitolaki edellyttää 6 vuotta.
- Salaa tai suojaa tiedot — älä jätä niitä avoimeen Excel-tiedostoon työpöydällä.
- Asiakas voi pyytää tietojensa poistoa tai siirtoa — ole valmis vastaamaan.

4.4 Toimialakohtaiset luvat ja ilmoitukset

Riippuen alastasi voit tarvita lupia tai ilmoituksia:

- Elintarvikeala — Ruokavirastolle ilmoitus, kunnan elintarvikevalvonta.
- Sosiaali- ja terveysala — Aluehallintovirasto (AVI) tai Valvira.
- Kuljetusala — liikennelupa Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom).
- Anniskelu — anniskelulupa AVI:stä.
- Kosmetiikka, tatuointi — kunnan terveysvalvonta.
- Rakennusala — Tilaajavastuu.fi-velvoitteet, sähkö- ja LVI-luvat.

Tarkista omat luvat suomi.fi/yritykselle/luvat-ja-velvoitteet -palvelusta tai paikalliselta yritysneuvojalta.

4.5 Tekijänoikeudet ja immateriaalioikeudet

- Oma materiaali (tekstit, kuvat, logot) — sinulla on tekijänoikeus automaattisesti.
- Asiakkaalle myyty materiaali — sopimuksessa täytyy lukea, kuka saa käyttöoikeuden. Älä luovuta tekijänoikeutta kokonaan ilman erillistä korvausta.
- Kuvat ja musiikki — käytä vain materiaalia, johon sinulla on käyttöoikeus. Maksuttomia: Unsplash, Pexels, Pixabay.
- Tavaramerkki — yrityksen nimen tai logon voit suojata PRH:ssa (noin 240 €). Suositeltavaa, jos brändi on toimintasi ydin.

Hyödylliset linkit

- Sopimustieto.fi — sopimuspohjat (www.sopimustieto.fi)
- Suomi.fi — toimialakohtaiset luvat (www.suomi.fi/yritykselle/luvat-ja-velvoitteet)
- Tietosuoja.fi — tietosuojaseloste (tietosuoja.fi/yritykset)
- PRH — tavaramerkit (www.prh.fi/fi/tavaramerkit.html)
- Suomen Yrittäjät — jäsenetuna sopimuspohjat (www.yrittajat.fi/jasenedut)

Yrittäjyys on harvoin sairauspoissaoloja kärsivää työtä — vaan päinvastoin. Useimmat yrittäjät tekevät pidempiä päiviä kuin palkkatyössä, kantavat enemmän vastuuta ja kokevat enemmän yksinäisyyttä. Tämä osio käsittelee niitä asioita, joista harva yrittäjyysopas puhuu, mutta joista riippuu, jaksatko vielä toisena vuotena.

5.1 Yrittäjän mielenterveys ja jaksaminen

Yrittäjien mielenterveysongelmat ovat yleisiä, ja niistä puhutaan liian vähän. Yleisimmät syyt: yksin tehtävä työ, jatkuva taloudellinen epävarmuus, vaikeus erottaa työ ja vapaa-aika sekä paine kantaa kaikki itse.

Konkreettisia keinoja arjessa:

- Tee selkeät rajat työpäivälle. Päätä, milloin alkaa ja loppuu. Sulje sähköposti.
- Nuku 7–9 tuntia. Univelka tappaa luovuuden ja päätöksenteon ennen mitään muuta.
- Liiku päivittäin — vaikka 20 minuuttia kävelyä.
- Puhu jollekin — vertaisyrittäjälle, mentorille, terapeutille.
- Hyväksy, että huonot päivät kuuluvat asiaan. Niistä ei pidä päättää koko yritystä.

Apua tarjoavat:

- Yrittäjien Mielentukipalvelu (mielentuki.fi)

- Suomen Yrittäjien jäsenpsykologin palvelut.
- Mieli ry:n kriisipuhelin: 09 2525 0111
- Oma terveysasema tai työterveyspalvelu.

5.2 Lomat, palautuminen ja vapaat

Yrittäjälle ei makseta lomarahaa, ei lomaa eikä sairauspäiviä — ne pitää itse järjestää. Tärkein neuvo: suunnittele ne kalenteriin etukäteen, muuten ne eivät tapahdu.

Realistinen tavoite ensimmäisenä vuotena: 3 viikkoa kesälomaa + 1 viikko jouluna + irtopäiviä. Tee asiakkaillesi etukäteen tiedoksi loma-ajat ja sovi varahenkilöistä, jos toimialasi vaatii.

5.3 Sosiaaliturva yrittäjänä

Yrittäjän sosiaaliturva määräytyy YEL-työtulon perusteella. Tämän takia YEL-työtulon oikea mitoitus on koko yrittäjyytesi turvaverkko (ks. osio 3.5).

- **Sairauspäiväraha:** omavastuu-aika on alkamispäivä + 9 arkipäivää, jonka jälkeen Kela maksaa sairauspäivärahaa YEL-työtulon perusteella.
- **Vanhempainpäivärahat:** YEL-työtulon perusteella, samalla periaatteella kuin palkansaajilla.
- **Työttömyysturva:** Yrittäjäkassoja ovat mm. Yrittäjäkassa SYT ja AYT. Liity heti yrittäjäksi ryhtyttyäsi — turva alkaa karttua vasta jäsenyyden alusta.
- **Kelan etuudet:** [kela.fi/yrittajat](https://www.kela.fi/yrittajat) sisältää oman osionsa yrittäjille.

5.4 Verkostot ja vertaistuki

Yrittäjyyttä ei tarvitse tehdä yksin. Etelä-Karjalassa on aktiivinen yrittäjäkenttä:

- Etelä-Karjalan Yrittäjät ja paikallisyhdistykset — kuukausittaisia tapaamisia, koulutuksia ja vertaistukea.
- Etelä-Karjalan Yrittäjänaiset ry — paikallinen verkosto naisyrittäjille.
- Junior Chamber International (JCI) — alle 40-vuotiaille johtajille ja yrittäjille (jci.fi).
- Yrityskummit — vapaaehtoinen kokeneiden yrittäjien neuvontaverkosto (yrityskummit.fi).
- Suomen Yrittäjien Mentorointiohjelma — aloittavat ja kokeneet yrittäjät yhteen.

Hyödylliset linkit

→ [Mielentuki.fi](https://mielentuki.fi) — yrittäjän mielentukipalvelu (mielentuki.fi)

→ [Mieli ry](https://mieli.fi) — kriisipuhelin ja tuki (mieli.fi)

→ [Kela](https://www.kela.fi/yrittajat) — yrittäjien sosiaaliturva (www.kela.fi/yrittajat)

→ [Yrittäjäkassa SYT](https://syty.fi) — työttömyysturva (syty.fi)

→ [JCI Finland](https://jci.fi) — nuorkauppakamari (jci.fi)

→ [Yrityskummit](https://yrityskummit.fi)

6

Mistä saan apua ja neuvoja?

Etelä-Karjalan yritysneuvonnan kirjo on yllättävän laaja. Iso osa palveluista on aloittavalle yrittäjälle maksuttomia, ja monet asiat saa selvitettyä yhdellä tapaamisella. Alla esitellään kukin toimija lyhyesti: kuka, mitä tekee, kenelle sopii ja miten otat yhteyttä.

Toimija	Verkko-osoite	Mitä saat
Lappeenrannan yrityspalvelut	lappeenranta.fi/yrityspalvelut	Yritysneuvonta, perustamisneuvonta, sparraus — maksuton
BusinessMill (LUT)	businessmill.fi	Sparraus, kampusyrittäjyys, kiihdyttämöohjelmat — maksuton aloittavalle
Kehy — Imatran seutu	kehy.fi	Imatran seudun yritysneuvonta ja kehityspalvelut — maksuton
Etelä-Karjalan Yrittäjät	yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat	Edunvalvonta, koulutukset, tapahtumat, jäsenedut
Uusyrityskeskus	uusyrityskeskus.fi	Maksuton perustamisneuvonta ja LTS-sparraus
LUT-yliopisto	lut.fi	Yrittäjyyskoulutus, kampuspalvelut, TKI-kontaktit

Toimija	Verkko-osoite	Mitä saat
LAB-ammattikorkeakoulu	lab.fi	Yrittäjyyspalvelut LAB-opiskelijoille
Etelä-Karjalan työllisyysalue	lappeenranta.fi	Starttiraha, työllisyyspalvelut
ELY-keskus Etelä-Karjala	ely-keskus.fi/etela-karjala	Kehittämisyavustukset, investointiavustukset
Finnvera	finnvera.fi	Yrittäjälaina, pienlaina, takaukset
Leader Länsi-Saimaa	leaderlansisaimaa.fi	Maaseuturahoitus — Lpr, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Taipalsaari
Kärki-Leader	karkileader.fi	Maaseuturahoitus — Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti

6.1 Lappeenrannan yrityspalvelut

Kenelle: Lappeenrantaan rekisteröityvät tai siellä toimivat yritykset. Saat yritysneuvontaa, perustamisneuvontaa, sparrausta sekä tietoa kaupungin tarjoamista tonteista, tiloista ja paikallisista mahdollisuuksista. Palvelu on maksutonta.

6.2 BusinessMill

Kenelle: Lappeenrannan ja LUT-yliopiston yhteydessä toimivat tai sieltä lähtevät aloittavat yritykset ja opiskelijayrittäjät. Saat yritysneuvontaa, sparrausta, kontakteja kampusekosysteemiin ja mahdollisuuden osallistua kiihdyttämöohjelmiin. Aloittavalle yrittäjälle pääosin maksutonta.

6.3 Kehy — Imatran seudun kehitysyhtiö

Kenelle: Imatran seudun (Imatra, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti) yritykset ja aloittavat yrittäjät. Saat yritysneuvontaa, perustamisneuvontaa, sparrausta sekä kehityshanke- ja sijoittumisneuvontaa. Aloittaville maksutonta.

6.4 Etelä-Karjalan Yrittäjät ja paikallisyhdistykset

Kenelle: Kaikki yrittäjät — myös aloittavat. Jäsenyys avaa ovet edunvalvontaan, koulutuksiin ja jäsenetuihin. Paikallisyhdistykset toimivat Lappeenrannassa, Imatralla, Lemissä, Luumäellä, Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitaipaleella ja Taipalsaarella.

6.5 Uusyrityskeskus Etelä-Karjala

Kenelle: Yritystä perustamassa olevat henkilöt. Maksuton perustamisneuvonta — käydään läpi liiketoimintasuunnitelma, kannattavuus, yritysmuoto ja muut perustamiseen liittyvät kysymykset.

6.6 LUT-yliopisto ja LAB-AMK — kampusyrittäjyys

Kenelle: LUT- ja LAB-opiskelijat, juuri valmistuneet, tutkijoiden ja henkilökunnan yritysideoita. Saat yrittäjyyskoulutusta, kiihdyttämöohjelmia, kontakteja TKI-toimintaan ja tutkimusrahoitukseen.

6.7 ELY-keskus ja Etelä-Karjalan työllisyysalue

ELY-keskus myöntää yrityksen kehittämisavustuksia, investointiavustuksia ja vienninedistämispalveluja. Etelä-Karjalan työllisyysalue (Lappeenrannan kaupunki vastuukuntana) hoitaa työllisyys- ja yrittäjyyspalvelut sekä starttirahapäätökset.

6.8 Finnvera

Kenelle: Aloittavat ja kasvavat yritykset, jotka tarvitsevat lainaa tai takausta. Saat yrittäjälainan (alkurahoitus), pienlainan, takauksia pankkilainalle ja vientilainoja kasvuvaiheessa. Lappeenrannan toimisto palvelee koko Etelä-Karjalaa.

6.9 Leader-rahoitus

Leader-rahoitus on maaseuturahoitusta yrityksen perustamiseen, kehittämiseen ja investointeihin. Kysy ensin Leader-toimistolta, sopiiko ideasi rahoitettavaksi — ennen kuin teet varsinaisen hakemuksen Hyrrä-järjestelmässä.

6.10 Vero, PRH, YTJ, Kela, Tulli — viranomaiskarta

- **Verohallinto (vero.fi)** — verot, kirjanpitokumppanit, ennakkoperintärekisteri.
- **PRH (prh.fi)** — yritysrekisteri, kaupparekisteri-ilmoitukset, tavaramerkit.
- **YTJ (ytj.fi)** — yritysten ja yhteisöjen yhteinen rekisteröintipalvelu (PRH + Vero).
- **Kela (kela.fi/yrittajat)** — sosiaaliturva, sairauspäiväraha, vanhempainetuudet.
- **Tulli (tulli.fi)** — tuonti, vienti, valmisteverot.

Hyödylliset linkit

- [Lappeenrannan yrityspalvelut \(lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut\)](https://lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut)
- [BusinessMill](#)
- [Kehy — Imatran seudun kehitysyhtiö \(kehy.fi\)](https://kehy.fi)
- [Etelä-Karjalan Yrittäjät \(www.yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat\)](https://www.yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat)
- [Uusyrityskeskus](#)
- [LUT-yliopisto \(lut.fi\)](https://lut.fi)
- [LAB-ammattikorkeakoulu \(lab.fi\)](https://lab.fi)
- [ELY-keskus Etelä-Karjala \(www.ely-keskus.fi/etela-karjala\)](https://www.ely-keskus.fi/etela-karjala)
- [Finnvera](#)
- [Leader Länsi-Saimaa \(leaderlansisaimaa.fi\)](https://leaderlansisaimaa.fi)
- [Kärki-Leader \(karkileader.fi\)](https://karkileader.fi)
- [Verohallinto](#)

→ [PRH — yritysrekisteri \(www.prh.fi\)](http://www.prh.fi)

→ [YTJ — yrityksen rekisteröinti \(www.ytj.fi\)](http://www.ytj.fi)

→ [Kela — yrittäjät \(www.kela.fi/yrittajat\)](http://www.kela.fi/yrittajat)

→ [International House Etelä-Karjala \(www.lappeenranta.fi/kansainvalinen-etela-karjala\)](http://www.lappeenranta.fi/kansainvalinen-etela-karjala)

Ensimmäinen vuosi yrittäjänä on selviytymisvuosi. Toinen vuosi on vakauttamisvuosi. Kolmannesta eteenpäin alkaa kasvu, jos olet rakentanut hyvän pohjan. Tässä osiossa kerrotaan, mitä seuraava askel käytännössä tarkoittaa.

7.1 Ensimmäisen työntekijän palkkaaminen

Ensimmäinen työntekijä on iso askel — sekä taloudellisesti että henkisesti. Tarkistuslista:

- Tarvitsetko työntekijän vai aliurakoitsijan? Aliurakoitsija on toinen yrittäjä, jolta ostat työpanoksen — keveämpi malli, mutta vain jos toinen on oikeasti yrittäjä eikä peitelty palkansaaja.
- Tee kirjallinen työsopimus. Pohjia saat Suomen Yrittäjiltä tai tyosuojelu.fi:stä.
- Hakeudu työnantajarekisteriin vero.fi:ssä.
- Hanki pakolliset vakuutukset: TYEL (työeläke), työtapaturmavakuutus, työttömyysvakuutusmaksut, ryhmähenkivakuutus.
- Sovi palkka, työaika ja työehtosopimus. Useimmilla aloilla on yleissitova TES.
- Laske kokonaiskustannukset: palkkaan päälle tulee noin 25–30 % sivukuluja.

7.2 Kansainvälistyminen ja vienti

Etelä-Karjalan sijainti on vientiyrittäjälle sekä mahdollisuus että erityispiirre. Käytännön kansainvälistymisen tukea:

- Business Finland — vientivalmiuksien kehittäminen, kansainväliset markkinat, rahoitus.

- ELY-keskus — paikalliset kansainvälistymispalvelut.
- Etelä-Karjalan Yrittäjien kansainvälistymisverkostot.
- Team Finland — Suomen vientiverkosto.

VINKKI: Aloita pienesti: yksi naapurimaa, yksi asiakas, yksi tuote. Kansainvälistyminen ei tarkoita heti globaalia skaalaamista.

7.3 Yrityksen kehittämishankkeet ja avustukset

Kun olet ollut yrittäjänä vuoden, voit hakea kehittämisrahoitusta:

- ELY-keskuksen yrityksen kehittämisavustus — uusien tuotteiden, palvelujen tai prosessien kehittämiseen. Tukimäärä 35–50 %.
- Leader-yritystuet — investointi- ja kehittämistukea maaseutualueilla.
- Business Finland Sprint — uusille kasvuhakuisille yrityksille.
- TE-palvelut: oppisopimus, palkkatuki — kun palkkaat työntekijän.

7.4 Mentorointi ja vertaistointinta

Mentori on kokeneempi yrittäjä, joka jakaa aikaansa kanssasi maksutta tai pientä korvausta vastaan. Suomen Yrittäjien Mentorointiohjelma yhdistää aloittavia ja kokeneita yrittäjiä — ohjelmasta saa lisätietoa paikallisyhdistyksen kautta.

Kaikki edellä mainitut sparrauspalvelut ovat aloittaville yrittäjälle maksuttomia — ota yhteyttä ja varaa aika.

Hyödylliset linkit

→ [Tyosuojelu.fi — työsopimukset \(tyosuojelu.fi/tyosuhde/tyosopimus\)](https://tyosuojelu.fi/tyosuhde/tyosopimus)

→ [Business Finland — kansainvälistyminen \(www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille\)](https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille)

→ [ELY-keskus — yritysrahoitus \(www.ely-keskus.fi/yritysrahoitus\)](https://www.ely-keskus.fi/yritysrahoitus)

→ [Suomen Yrittäjät — Mentorointiohjelma \(www.yrittajat.fi/palvelut/mentorointiohjelma\)](https://www.yrittajat.fi/palvelut/mentorointiohjelma)

Liitteet

Sanasto ja lyhenteet

- **ALV** — Arvonlisävero.
- **ELY** — Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- **Kela** — Kansaneläkelaitos.
- **LTS** — Liiketoimintasuunnitelma.
- **PRH** — Patentti- ja rekisterihallitus.
- **TE** — Työ- ja elinkeino (TE-palvelut, paikallisesti työllisyysalue).
- **TYEL** — Työntekijän eläkelaki / työntekijän eläkevakuutus.
- **YEL** — Yrittäjän eläkelaki / yrittäjän eläkevakuutus.
- **YTJ** — Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (PRH ja Verohallinto).
- **Y-tunnus** — Yrityksen yksilöivä tunniste, jonka YTJ antaa rekisteröitymisen yhteydessä.

Kompakti yhteystietokortti — Etelä-Karjalan yrittäjän tärkeimmät tahot

Toimija	Verkko-osoite	Mitä saat
Lappeenrannan yrityspalvelut	lappeenranta.fi/yrityspalvelut	Yritysneuvonta, perustamisneuvonta
BusinessMill	businessmill.fi	Sparraus, kampusyrittäjyys
Kehy (Imatran seutu)	kehy.fi	Imatran seudun yritysneuvonta
Etelä-Karjalan Yrittäjät	yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat	Edunvalvonta, koulutukset, vertaistuki
Uusyrityskeskus	uusyrityskeskus.fi	Maksuton perustamisneuvonta
Etelä-Karjalan työllisyysalue	lappeenranta.fi	Starttiraha, työllisyyspalvelut
Finnvera	finnvera.fi	Yrittäjälaina, takaukset
Leader Länsi-Saimaa	leaderlansisaimaa.fi	Maaseuturahoitus (Lpr-seutu)
Kärki-Leader	karkileader.fi	Maaseuturahoitus (Imatra-seutu)
Verohallinto	vero.fi	Verot, ennakoperintä
YTJ	ytj.fi	Yrityksen rekisteröinti
PRH	prh.fi	Yritysrekisteri, tavaramerkit
Kela	kela.fi/yrittajat	Sosiaaliturva, päivärahat
Mieli ry	mieli.fi	Mielenterveysapu, kriisipuhelin 09 2525 0111
International House Etelä-Karjala	lappeenranta.fi/kansainvalinen	Maksuton neuvonta — suomi, englanti, venäjä

Lähdeluettelo

Kaikki oppaan lähteet ja linkit on koottu alle aiheittain. Linkit on tarkistettu kesäkuussa 2026 — tarkista ajantasaisuus ennen käyttöä.

Osio 1 — Yrityksen perustaminen ja alkuun pääsy

- [Yrityksen perustaminen — suomi.fi \(www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen\)](http://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen)
- [Yritysmuodon valinta — Suomen Yrittäjät \(www.yrittajat.fi/oppaat/nain-valitset-yritysmuodon\)](http://www.yrittajat.fi/oppaat/nain-valitset-yritysmuodon)
- [Toiminimen perustaminen \(yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-perustaminen\)](http://yrityksen-perustaminen.net/toiminimen-perustaminen)
- [Osakeyhtiön perustaminen \(yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-perustaminen\)](http://yrityksen-perustaminen.net/osakeyhtion-perustaminen)
- [Uusyrityskeskus — Perustamisopas \(ilmainen, ladattava\) \(uusyrityskeskus.fi/perustamisopas\)](http://uusyrityskeskus.fi/perustamisopas)
- [Aloittavan yrittäjän muistilista — Uusyrityskeskus \(uusyrityskeskus.fi/aloittavan-yrittajan-muistilista\)](http://uusyrityskeskus.fi/aloittavan-yrittajan-muistilista)
- [Liiketoimintasuunnitelma — Työmarkkinatori \(tyomarkkinatori.fi/tyonantajat-ja-yrittajat/yrittajyyden-tyokalut/liiketoimintasuunnitelma\)](http://tyomarkkinatori.fi/tyonantajat-ja-yrittajat/yrittajyyden-tyokalut/liiketoimintasuunnitelma)
- [YTJ — yrityksen rekisteröinti \(www.ytj.fi\)](http://www.ytj.fi)
- [Starttiraha — suomi.fi \(Etelä-Karjalan työllisyysalue\) \(www.suomi.fi/palvelut/starttiraha-etela-karjalan-tyollisyysalue/2405218a-4374-40fe-91cb-d857fea25a87\)](http://www.suomi.fi/palvelut/starttiraha-etela-karjalan-tyollisyysalue/2405218a-4374-40fe-91cb-d857fea25a87)
- [Hakemus starttirahasta — suomi.fi \(www.suomi.fi/palvelut/lomake/hakemus-starttirahasta-keha-keskus/34219893-140e-444b-8b84-ec78df32ceb9\)](http://www.suomi.fi/palvelut/lomake/hakemus-starttirahasta-keha-keskus/34219893-140e-444b-8b84-ec78df32ceb9)

Osio 2 — Asiakkaat ja markkinointi

- [Suomen Yrittäjät — Yrityksen perustamisen opas \(www.yrittajat.fi/oppaat/yrityksen-perustaminen\)](http://www.yrittajat.fi/oppaat/yrityksen-perustaminen)
- [Google Business Profile \(business.google.com\)](http://business.google.com)

Osio 3 — Talous, verotus ja rahoitus

- [Verohallinto — yrittäjät ja verotus \(www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot\)](http://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot)
- [Suomi.fi — YEL-vakuutus \(www.suomi.fi/yritykselle/henkilosto/yrittajan-elakevakuutus\)](http://www.suomi.fi/yritykselle/henkilosto/yrittajan-elakevakuutus)
- [Finnvera — lainat ja takaukset \(www.finnvera.fi/kasvu/lainat-ja-takaukset\)](http://www.finnvera.fi/kasvu/lainat-ja-takaukset)
- [Leader Länsi-Saimaa \(leaderlansisaimaa.fi\)](http://leaderlansisaimaa.fi)
- [Kärki-Leader \(karkileader.fi\)](http://karkileader.fi)
- [NAVI-hinnoittelulaskuri ja budjettipohja \(me.yrittajat.fi/navi\)](http://me.yrittajat.fi/navi)

Osio 4 — Sopimukset ja suojaaminen

- [Sopimustieto.fi — sopimusohjeet \(www.sopimustieto.fi\)](http://www.sopimustieto.fi)
- [Suomi.fi — toimialakohtaiset luvat \(www.suomi.fi/yritykselle/luvat-ja-velvoitteet\)](http://www.suomi.fi/yritykselle/luvat-ja-velvoitteet)
- [Tietosuoja.fi — GDPR-ohjeet yrityksille \(tietosuoja.fi/yritykset\)](http://tietosuoja.fi/yritykset)
- [PRH — tavaramerkit \(www.prh.fi/fi/tavaramerkit.html\)](http://www.prh.fi/fi/tavaramerkit.html)
- [Suomen Yrittäjät — sopimusohjeet jäsenetuna \(www.yrittajat.fi/jasenedut\)](http://www.yrittajat.fi/jasenedut)

Osio 5 — Jaksaminen ja sosiaaliturva

- [Mielentuki.fi](https://mielentuki.fi) — yrittäjän mielentukipalvelu (mielentuki.fi)
- [Mieli ry](https://mieli.ry) — kriisipuhelin 09 2525 0111 (mieli.fi)
- [Kela](https://www.kela.fi/yrittajat) — yrittäjien sosiaaliturva (www.kela.fi/yrittajat)
- [Yrittäjäkassa SYT](https://syt.fi) — työttömyysturva (syt.fi)
- [JCI Finland](https://jci.fi) — nuorkauppakamari (jci.fi)
- [Yrityskummit](#)

Osio 6 — Paikalliset neuvontapalvelut

- [Lappeenrannan yrityspalvelut](https://lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut) (lappeenranta.fi/fi/yrityspalvelut)
- [BusinessMill](#)
- [Kehy](https://kehy.fi) — Imatran seudun kehitysyhtiö (kehy.fi)
- [Etelä-Karjalan Yrittäjät](https://www.yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat) (www.yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat)
- [Uusyrityskeskus](#)
- [LUT-yliopisto](https://lut.fi) (lut.fi)
- [LAB-ammattikorkeakoulu](https://lab.fi) (lab.fi)
- [ELY-keskus Etelä-Karjala](https://www.ely-keskus.fi/etela-karjala) (www.ely-keskus.fi/etela-karjala)
- [Finnvera](#)
- [Leader Länsi-Saimaa](https://leaderlansisaimaa.fi) (leaderlansisaimaa.fi)
- [Kärki-Leader](https://karkileader.fi) (karkileader.fi)
- [Verohallinto](#)
- [PRH](https://www.prh.fi) — yritysrekisteri (www.prh.fi)
- [YTJ](https://www.ytj.fi) — yrityksen rekisteröinti (www.ytj.fi)
- [Kela](https://www.kela.fi/yrittajat) — yrittäjät (www.kela.fi/yrittajat)
- [International House Etelä-Karjala](https://www.lappeenranta.fi/kansainvalinen-etela-karjala) (www.lappeenranta.fi/kansainvalinen-etela-karjala)

Osio 7 — Kasvu ja kehittäminen

- [Tyosuojelu.fi](https://tyosuojelu.fi) — työsopimukset (tyosuojelu.fi/tyosuhde/tyosopimus)
- [Business Finland](https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille) — kansainvälistyminen (www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille)
- [ELY-keskus](https://www.ely-keskus.fi/yritysrahoitus) — yritysrahoitus (www.ely-keskus.fi/yritysrahoitus)
- [Suomen Yrittäjät](https://www.yrittajat.fi/palvelut/mentorointiohjelma) — Mentorointiohjelma (www.yrittajat.fi/palvelut/mentorointiohjelma)

Sinä et ole yksin tällä matkalla.

NAVI-paketin tarkoitus on nimenomaan se, että sinun ei tarvitse keksiä kaikkea itse eikä kysellä asioita, joita kaikki muutkin aloittavat yrittäjät ovat kysyneet. Käytä saamiasi resursseja, ota yhteyttä, ja muista — yrittäjyys on harvoin niin yksin kuin se aluksi tuntuu.

Etelä-Karjalan Yrittäjät ry · yrittajat.fi/aluejarjestot/etela-karjalan-yrittajat

Navigoi · Aloita · Valitse · Etene

Rahoittaja: Etelä-Karjalan liitto